

GÁL LÁSZLÓ VERSEI

TARLÓVIRAG CIMŰ KÜTETÉBŐL

A SZÓ

Feldobom az égre
kék legyen
bedobom a vízbe
zöld legyen
s pirosra festem a hajnali nappal
szép legyen

meleg legyen
hát gyújtom forralom
heves legyen
hát borban fürdetem
forró könnyekkel öntözöm egyre
szíve legyen

s ha szíve van, hát megölöm.

HÉT MUSKÁTLI

Hét muskátli az erkélyen,
Hét muskátlit hétszer kérdem:
Hét muskátli, hét cserépben,
Egyszer lesz-e; volt-e régen?
Valahol az erkély alatt,
Valahol a házunk előtt,
Valami de messze maradt,
Nagy köd után, nagy köd előtt...
Hét muskátli.

Hét muskátli az erkélyen,
Hét muskátlinak mesélem:
Egyszer bizony hites voltam,
Egyszer bizony hangos voltam,
Valahol, egy nagyvárosban,
Valahol, a tömeg mélyén,
Bizony nagyon boldog voltam.
S csók fakadt a szívem szélén;
Hét muskátli.

Hét muskátli az erkélyen,
Hét muskátlit hétszer kérem:
Te szép piros, pirosíts meg,
Te szép fehér, fehéríts meg.
Hét muskátli hétszer szépül...
Jaj, aki csak egyedül van,
Az csak bévül, kékül, révül;
Hét muskátli.

Hét muskátli az erkélyen,
Hétszer remeg egy csepp szélben.
Én csak egyszer, egyszer fádom,
S hétszeres a borzongásom.
Hét muskátli, hetek, szépek,
Hét muskátli, ifjú hajtás...
Irigy szemeim, a vénék,
S fejemen az ősz, lombhullás...
Hét muskátli.

BETEGEN

Csapkod a légy az üvegen,
koppan, megtorpan, újra száll.
Az őszelő, kint, lángban áll,
s a nyár, halódva, tavaszt üzen.

Itt, bent, barackfőtt, morzsa, ágy,
könyv, szőnyeg, váza és virág.
A légy dühöng az ablakon,
s rohan, és újra és vakon.

Az ágyban fekszem; álmodom,
önmagamat az ablakon.

TULIPAN AZ ASZTALOMON

A tulipán
vörös száját kitátja.
Piros tulipán;
sárga váza.

Mit jelent a váza?
Üvegtemetőt.
S mit szólna, ha szólna,
halála előtt?

Piros szájában
fekete íny;
piros tulipán,
fekete kín.

Böölű föld,
jóízű eső, —
mi is az élet?
Mi is az élet?

Talán a kés,
amely levágta?
Vörös száját kitátja
a hervadó tulipán.

MAJD HA EMBER LESZEK

csöndesebben leszek,
hangos is csak nagyon, nagyon halkán leszek,
ha majd ember leszek, ha majd oda érek,
a mindent, a semmit, jót, rosszat megértek,
a gyilkost, a szentet, az eget, a tengert,
ha majd ember leszek, megértem az embert,
s akit embervolta emberséggel megvert,
jó szó olajával homlokát behintem,

hogya elbírja ottan, hogya lebírja itten.

Ha majd ember leszek, talán nem szégyellem,
hogya az lettem én is, talán nem szégyellem,
a pólyát, a szennyet, a könnyet, a gennyet,
azt, hogya ilyenek közt, én is ilyen lettem,
azt is, amit tettem, és amit nem tettem,
amit mondtam néha, amit elhallgattam,
hogya gögös magamnak magam nem maradtam,
hogya igazat mondtam, s azt is, hogya hazudtam,

azt, hogya sokat tudtam, még többet nem tudtam.

Ha majd ember leszek, megbékélek végre,
eltörött kedvemmel beletörök végre,
hogya minden elpusztult, hogya megmarad minden,
hogya nagyon úr a van, s nagyobb úr a nincsen,
hogya túl a világon semminek sincs vége,
hogya nem tudja senki, miért és mivégre,
s amíg mindent, semmit, valahogya megértek,
s felmérem magamat, hogya semmit sem érek,
mindegy lesz már akkor, mit mutat a mérleg,

s az is, ki megértett, s az is, ki nem ért meg.

IDEGENBEN

hideg szelet peng a barna
bús sydneyi szél az idegen
a kis szobában árva könnyet
morzsolgat három idegen

how are you mondja az egyik
adok pénzt öcskös mennyi kell
szegény szegény hogya összenőtt már
a vérén szerzett pénzivel

s a fehér asszony nézi-nézi
két idegen nagy kisleányt
ismerkedik az ismeretlen
ismerhetetlen két világ

fürdik a város esti fényben
és gép csörömpöl rengeteg
jaj én már nem tudok maradni
jaj én holnap már elmegyek

fehér asszony reszket a széken
esős két szeme megriad
szegény anyám én úgy szeretlek
még sincs már néked kisfiad

how are you csak mondom én is
és nem tudom mi van velem
valami űz és sírni tud csak
a három egyvér idegen

NEM AKAROK

33 ÉVES LENNI

Azt hiszem, voltam egyéves is,
kétéves, meg három, négy, ötéves.
Azt hiszem, játszottam, nevettem, sírtam
és rossz voltam, meg nagyon-nagyon édes...
Gál László voltam akkor is, — be furcsa,
hogy kismagamról semmit sem tudok.

Fekete hajú és kék szemű anyám
be szép volt akkor, — most már öregebb,
de mégis szép, csak sok a ránc nagyon.
És, jaj, torz képemet látom e rániban:
nem akartam, de én csináltam.

Az úrra-írra Varga tanított,
hajuzsos kényúr, nádpálcás, erős.
És megtanultam: úr-ír, megtanultam,
pedig nem úr, jaj, nem úr, aki ír.

Osontam én is a titok előtt,
meredt szemekkel, sápadt-vörösen.
Hej, jó lett volna sosem tudni meg.
hej, jó lett volna mesékben hinni.

De megcsókoltam Blankát, aki szóke volt
és nagyon furcsán kacarászott.

Futballoztam, és cigarettáztam
és végigénekeltük mind a körutat:
hogy a vérből már éppen elég,
hogy éppen elég a nyomorékból,
hogy építeni akarunk és nevetni,
hogy nem bírjuk a béna-vakokat,
hogy...
aztán begint berekedtünk.

Így: év az évre. Mulattam, ittam,
csak... nem jutottam sohse messzire,
csak... sohse tudtam meg, hogy miért.

Kérem: az iskolában a tanáraink
behívótól vacogtak, szegények.
Hát tanultunk, hát tanulhattunk tőlük
erőt, tudást, értelmet, életet?

Hát nem tanultunk! Munkát se, hitet se,
csak nőttünk-nőttünk hitetlen.
Csókoltunk, téptünk, kívántunk,
esküdtünk is...

csak éppen sohasem szeretttünk.

Aztán a tőzsde láza elkapott,
kis astor, kicsi rockfellerek
és amikor a papír leesett,
megint megálltunk tanácstalanul.

Kérem, én nem tudom, mi a rossz.
Jaj, én nem tanultam, nem tanultam.
Én a háborús generáció vagyok:
apátlan.

Én kilencszázkettes vagyok.

Nem jajkiáltás, csak egy szomorú ének.
de nem tudom, hogy hol van isten.
Becsület, hit, remény, jövő...
Kérem, bocsánat...
én nem tanultam.

Huszonnégy, huszonöt, huszonhat...
jöttek és múltak az évek.
Itt állok a harminc után:
semmit sem csináltam, pedig akartam,
pedig építettem vágypalotákat.

Nem volt erőm. Bocsánatot kérek.

Kezdjük előlről? Nem lehet.
Folytatni? Így? Hát érdemes?
Meghalni? Túl gyáva vagyok:
hát, igen... élek.

Holnap harminchárom éves leszek,
se házam nincs, se gyerekem.
És jaj, a hitem ott maradt,
ahol apáink, a hegyeken...
a Doberdókon.

Én, Gál László, megírtam mostan, —
ez nem is írás, ez imádság, —
céltalanul, hiába éltem,
pedig sokat, szépet akartam.

Rosszkor születtem, — kár volt
és holnap harminchárom éves leszek:
esküszöm, nem tehetek róla
én nem akartam, jaj, nem akarom,
de múlnak az órák és a napok.

Holnap harminchárom éves leszek,
de nagykorú nem leszek soha.
Játszani gombokkal, labdával —
jaj, tíz évet eloptak tőlem! —
mért szólt az ágyú, jaj, mért szólt az ágyú?

Nem akarok harminchárom éves lenni,
csak ami nem voltam: gyerek.

TORVÉNY

hogyan az ember reggel az ágyból
vidáman keljen
a nap az ablakán
benevessen
az utcán nem baj egy-két részeg
kacskaringósat énekeljen
puha papucsot leljen a lába
fenyőcsókoltá fürdővíz várja
teljen kávéra kenyérre vajra
s a rádió jó híreket hozzon

vagy nyújtózkodja ki az álmát
morcosan fúlva köhörészve
csak hunyorogjon rá a lámpa
csak sose legyen vaksötétbe
vagy egét bár redőny kizárja
valahol mégis valaki várja
egy szék egy könyv egy szó egy ágy
és zümmögjön a kicsi kályha
vagy hite fűtse legbelül

csak égen földön önmagában
csak sohe legyen egyedül
s hulljon zord törvény kőkemény
pusztuljon én nekem enyém
s vallja pirosan új eszünk
csak mi miénk és csak nekünk
rakétatörvény hasít az űrbe
őt is mást is szerelem szülte
kétlábúnak és gerincesnek